

תאריך עדכון: א' באייר תשפ"ב

02.05.2022

שם ומספר הקורס: מכינת ערבית למתקדמים 10-175-96

מרצות הקורס:

ד"ר שרון שטרית ששון
ד"ר מירב עקירב נדלר

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 4 ש"ש

מסטר: קיץ

שנת לימודים: תשפ"ב

אתר הקורס באינטרנט: lemida.biu.ac.il

א. תוצרי למידה:

1. להעשיר את אוצר המילים בערבית של הסטודנט/ית.
2. להכיר ולזהות תופעות לשוניות נפוצות בשפה ושאר נושאים תחביריים ודקדוקיים הנדרשים לצורך השגת יעדי הקורס.
3. לשפר את רמת הקריאה בערבית ואת ההגייה בערבית.
4. להרחיב את מיומנויות התרגום מערבית לעברית ולהיפך.

ב. תוכן הקורס:

בקורס "ערבית למתקדמים" יושם דגש על קריאת טקסטים בערבית במגוון תחומים תוך התמקדות בהרחבת אוצר המילים, טיפול בתופעות לשוניות, הבנת הנקרא והנשמע ושימוש במילון. לצד התעמקות בקריאת טקסטים ברמה מתקדמת ופיתוח היכולות להתמודד בהצלחה עם סוגות שונות בשפה הערבית הכתובה, לרבות: טקסטים עיתונאיים, ספרותיים ומפעילים (כגון תפריטים, פרסומות בערבית וכיו"ב), יינתן דגש רב במסגרת תכנית המתקדמים גם לפיתוח יכולות הסטודנטים/ות בארבע מיומנויות השפה (קריאה, כתיבה, האזנה ודיבור).

מהלך השיעורים:

שיטות ההוראה – הוראה פרונטלית, השתתפות מכסימלית של התלמידים (בקריאה, בכתיבה וכד'), שימוש במצגות, הדגמת החומר הנלמד ע"י המרצה בכתיבה על לוח הכתה כדי שהתלמידים יראו, יפנימו וישנונו.
*ייתכנו שינויים במידה ונעבור להוראה מרחוק

תכנית הוראה מפורטת ונושאי הלימוד בקורס:

1. קריאת טקסטים:
קריאת טקסטים מהתקשורת בערבית ותרגומם לעברית (טקסט מדי שבוע).
קריאת טקסטים מהספרות הערבית ותרגומם לעברית.
קריאת מודעות ותרגומן.
2. נושאי דקדוק:
חזרה על גזרת השלמים
הפועל הסביל
העתיד לסוגיו
גזרות הפועל
3. נושאים תחביריים: (ידע פאסיבי/אקטיבי)

אן ואחיותיה- إن وأخواتها
 כאן ואחיותיה- كان وأخواتها
 משפטי זיקה- صلة، صلة
 ערך היתרון וההפלגה- أفعال التفضيل
 המושא הישיר- مفعول به
 המושא הפנימי- مفعول مطلق
 תיאור זמן ומקום- مفعول فيه
 תיאור מצב- حال
 משפט מצב- جملة حالية
 תיאור סיבה ותכלית- مفعول له\الأجله
 תיאור מבחין- تمييز
 לא השלילה המוחלטת- لا نافية للجنس
 "מא" ההתפעלות- ما التعجبية
 תנאי - الشرط

4. האזנה מודרכת לשירים בערבית ספרותית

הערות:

- 1) כל נושא ילווה בהדגמה כתובה של החומר ו**בקריאה** מתוך חומרים מגוונים.
- 2) בכל שיעור יקראו התלמידים/ות מספר טקסטים ערביים מתוך חומר עיתונאי ו/או ספרותי מקורי או מעובד שתספק המרצה לתלמידים/ות.
- 3) בכל שיעור יילמדו מספר נושאים ותבצע חזרה על נושאים שכבר נלמדו תוך חידודם והרחבתם. הלמידה בקורס היא למידה ספיראלית ולכן בכל שיעור יתמודדו הסטודנטים/ות עם מספר נושאים במקביל תוך בחינתם מזוויות שונות ומגוונות והפעלת מיומנויות שונות.

ג. דרישות קדם לקורס:

ידע ברמה של מסיימי קורס "ערבית למתחילים" בציון 75 ומעלה.

ד. חובות / דרישות / מטלות:

1. להגיע לשיעורים עם חומר הקריאה וספרי הלימוד שייקבעו ע"י המרצה.
2. להכין שיעורי בית, כולל קריאה של הטקסטים, תרגול החומר הדקדוקי והכנת תרגום עברי לטקסטים. כמו כן תינתנה מטלות שוטפות להגשה.
3. נוכחות - בקורס זה יש חובת נוכחות בכל השיעורים, והנוכחות תיבדק מדי שיעור. תלמיד/ה שיעדר/תיעדר יותר משתי הרצאות בסמסטר ללא סיבה מוצדקת, יקבל/תקבל התראה ממזכירות המחלקה, לא יורשה/תורשה לגשת לבחינה המסכמת או להגיש עבודה, וציונו/ה בקורס יהיה "פ.נ." (פרש- נכשל). לידיעה: המחלקה אינה מאשרת חפיפה בין קורסים באופן גורף.
4. השתתפות פעילה במהלך השיעור.
5. כתיבת בחנים שוטפים.
6. בחינת סיום של הקורס בשני מועדים בה ייבחנו הסטודנטים/ות על החומר הטקסטואלי ועל החומר הדקדוקי.

ה. מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי):

ציון עובר בקורס (60).
 הציון מורכב מ: 100% בחינת סיום.

א. ביבליוגרפיה:

חובה:

חומרי הקורס במודל

רשות:

בקר, דן, תשעים ותשעה פרקי דקדוק ערבי, תל-אביב, דיונון, 1991.
עירון, דב, תחביר הלשון הערבית, תל-אביב, דיונון, 1991-1995.
פלד, ישי, תחביר הערבית הכתובה-היבטים תיאורטיים ויישומיים, תל-אביב, דיונון, 1998.
קימלדורף-תבור, ציפי ונעמי ויסבלט, תרגילים בתחביר הערבי בלוויית דפי הסבר- תמאריין פי قواعد اللغة العربية, מהדורה מורחבת ומעודכנת, גבעת חביבה, המכון ללימודים ערביים, תשס"ו (2006-2005).

מילונים:

איילון, דוד ופסח שנער, מילון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה, מהדורה שביעית, ירושלים, מאגנס, תשל"ה (1975).
גושן-גוטשטיין, משה, מילון ערבי-עברי חדש, כרך ראשון, תל-אביב, נור, תשל"ב 1972. כרך שני, תל-אביב, מור, תשל"ו (1976).
שגיב, דוד, מילון עברי-ערבי לשפה העברית בת זמננו, מהדורה שלישית, תל אביב, שוקן, תשנ"א (1990).
שרוני, אברהם, המילון המקיף ערבי-עברי, תל אביב, אוניברסיטת תל-אביב ומשרד הביטחון, 1987.

*חומרים נוספים יעמדו לרשות הסטודנטים באתר הקורס ויחולקו במהלך השיעורים.

חומר מחייב למבחנים:

אוצר מילים מתוך הטקסטים שיחולקו בשיעורים נושאי הדקדוק והתחביר ששילמדו מתוך ביבליוגרפיית החובה.